

Η δημογραφική Δομή του Λιονταριού ή Καρύταινας Σύμφωνα με τα Οθωμανικά Κατάστιχα

Δρ. Λεβέντ Καγιάπιναρ (Levent Kayapinar)¹

1. Κατάλογος ιστορικών πηγών σχετικά με τον Μοριά της Οθωμανικής περιόδου και των εργασιών που βασίστηκαν σε αυτές τις πηγές

Μεταξύ των πηγών για τον Μοριά (την Πελοπόννησο) της Οθωμανικής περιόδου μπορούμε να αναφέρουμε τα Οθωμανικά Κατάστιχα (βλ. το άρθρο σχετικά με την Δημητσάνα) όπως και τα Βυζαντινά και τα Οθωμανικά χρονικά. Σε αυτό το άρθρο οι πηγές σχετικά με τον Μοριά όπου εντάσσεται και το Λιοντάρι (ή Καρύταινα) Αρκαδίας παρουσιάζονται κάτω από τους εξής έξι τίτλους: Οθωμανικές πηγές (χρονικά), Βυζαντινές πηγές (χρονικά), Βιβλία αναφοράς, Εργασίες για τα Βυζαντινά και Λατινικά Κράτη της Πελοποννήσου, Εργασίες με βάση τις Οθωμανικές Πηγές, Εργασίες με βάση τις Βυζαντινές και Οθωμανικές Πηγές. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα μπορούσαν να προστεθούν πολλές νέες εργασίες σε αυτούς τους καταλόγους. Ο σκοπός αυτών των πηγών είναι να βοηθηθούν οι ερευνητές που θα ήθελαν να ερευνήσουν την ιστορία της Πελοποννήσου και τις διάφορες περιοχές της Πελοποννήσου της Οθωμανικής περιόδου. Στην εποχή των Οθωμανών το δεύτερο μισό του 15ου αιώνα υπάρχουν 17 επαρχίες (nahiye) στον Μοριά. Μια επαρχία από αυτές είναι το Λιοντάρι (η Καρύταινα) που αποτελεί και το θέμα του άρθρου. Ενώ τα Οθωμανικά και τα Βυζαντινά χρονικά περιγράφουν γενικά τον Μοριά και ορισμένα από τα κάστρα του, τα Οθωμανικά κατάστιχα μας παρέχουν και πληροφορίες σχετικά με την δημογραφική και οικονομική κατάσταση αυτών των περιοχών. Αυτό το άρθρο βασίστηκε σε τρία Οθωμανικά κατάστιχα τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στον παρακάτω κατάλογο, και που καταγράφουν την κατάσταση του Λιονταριού (Καρύταινα) από το 1461 μέχρι το 1574 και που συντάχθηκαν περίπου ανά 50 χρόνια. Αυτά τα κατάστιχα είναι τα εξής: το TT 10 με ημερομηνία 1461 και το παράρτημα αυτού του κειμένου 1/14662, το TT 80 της εποχής του Σελίμ Α' και το TT 560 της εποχής του Σελίμ Β' (1566-1574).

1.1. Οθωμανικές πηγές (χρονικά)

ADİL, Oruc bin, *Tevarih-i Al-i Osman (Η ιστορία της Δυναστείας των Οθωμανών)*, εκδ. Fr. Babinger, Ανόβερο, 1925.

AŞIKPAŞA-ZÂDE, *Tevârih-i Âl-i Osmân, (Η ιστορία της Οθωμανικής δυναστείας)* Κων/πολη 1332.

ENVERİ, *Düstürname*, (Το βιβλίο που λέει τις αλήθειες) εκδ. M. H. Yinanç, Κων/πολη 1928.

GIESE, Fr., *Die Altosmanische Chronik des Asikpasazade*, Λειψία 1929.

İBN KEMAL, *Tevarih-i Al-i Osman, VII. Τόμος*, επιμ. Ş. Turan, Άγκυρα 1954.

MÉLIKOFF, - SAYAR, I., *Le Destân d'Umûr Pacha*, Παρίσι 1954.

NEŞRÎ, Mehmet, *Kitâb-ı Cihânnümâ (Παγκόσμια ιστορία)*, τ.Ι, εκδ. F. R. Unat - M. A. Köymen, Άγκυρα 1987.

TURUN BEG, *The History of Mehmed the Conqueror*, εκδ. H. İnalcık-R. Murphey, Σικάγο 1978, σ.44 και φύλλο 85β-86β.

¹ Επίκουρος καθηγητής και πρόεδρος του τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Αμπαντ, Μπόλου Τουρκίας (Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı Başkanı, Bolu, e-mail: kayapinarlevent@yahoo.com)

TURSUN BEY, *Târih-i Ebü'l-Feth*, (*Η ιστορία του Πορθητή*) επιμ. M. Tulum, Κων/πολη 1977, σ. 103-104;
YINANÇ, M. H., *Düsturname-i Enveri* (Το βιβλίο Ενβερι που λέει τις αλήθειες), Κων/πολη 1928.

1.2. Βυζαντινές πηγές (χρονικά)

CANTACUZENI, I., *Historiarum*, τ. III, Βόννη 1832.
CHALCOCANDYLE, L., *Historiarum Demonstrationes*, εκδ. E. Darko, Βουδαπέστη 1922.
CRITOBUL, *Din Domnia Lui Mahomed al II-Lea anii 1451-1467*, ed. V. Grecu, Βουκουρέστι 1963 .
DUCAS, *Istoria Turco-Byzantina (1341-1462)*, εκδ. V. Grecu, Βουκουρέστι 1958.
DUKAS, *Bizans Tarihi*, (*Βυζαντινή Ιστορία*) μετάφ. V. Mirmiroğlu, Κων/πολη 1956.
GREGORAS, N., *Scriptorum Historiae Byzantinae*, τ.Ι-ΙΙ, Βόννη 1829-1830.
KRITOUVOULOS, *History of Mehmed the Conqueror*, çev. Ch. T. Riggs, Πρίνστον 1954.
KRITOUVOULOS, *Tarih-i Sultan Mehmed Han Sani (Ιστορία του Σουλτάνου Μεχμέτ Χαντου Β')*, μετάφ. Karolidi, Κων/πολη 1328.
NICOLOUDÏS, N., *Laonikos Chalkokondyles: A Translation and Commentary of the "Demonstrations of Histories" Books I-III*, King College, Λονδίνο 1992 αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή .
PACHYMERES, *De Michaele et Andronico Palaeologis*, εκδ. Em. Bekker, Βόννη 1835.
SCHREINER, M., *Die Byzantinischen Kleinchroniken*, III. τόμος, Βιέννη 1975-1979.
SPHRANTZES, G., *Memorii 1401-1477*, εκδ. V. Grecu, Βουκουρέστι 1966.
ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ, Εκδ. Εκάτη, τόπος και χρόνος έκδοσης δεν υπάρχουν.

1.3. Βιβλία Αναφοράς

MIKLOSICH, F. - MÜLLER J., *Acta et Diplamata graece medii aevi sacra et profana*, VI. τόμος Βιέννη 1860-1890.
SATHAS, K. N., *Documents inédits relatifs a l'histoire de la Grèce au Moyen age*, IX cilt, Παρίσι –Βενετία ,1880-1890.
IORGA, N., *Notes et extraits pour servir a l'histoire des Croisades au XVe siècle*, III τόμος, Παρίσι 1899-1902.
THIRIET, F., *Régestes des délibérations du Sénat de Venise concernant la Romanie*, III τόμοι, Παρίσι 1958-1961.
Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 10, Αθήνα 1980.
Στοιχεία Συστάσεως και Εξελέξεως των Δήμων και Κοινοτήτων, Αθήνα 1961.
The Oxford Dictionary of Byzantium, III τόμοι , Νέα Υόρκη – Οξφόρδη 1991.
GEORGAKAS, J., - MCDONALD, A., "Place Names of Southwest Peloponnesus", Register and Indexes, *Πελοποννησιακά*, VI (1968), σ. 1-403.
ANDREWS, K., *Castles of the Morea*, Αθήνα 1953.

1.4. Εργασίες για τα Βυζαντινά και Λατινικά Κράτη της Πελοποννήσου

BARKER, J., "On the Chronology of the Activities of Manuel II Palaeologus in the Peloponnesus in 1415" *Byzantinische Zeitschrift*, τ.55 (1962), σ. 39-55.
BEES, A., "Mora "(Μοριάς). *İslam Ansiklopedisi*.
BON, A., *La Morée franque*, II τόμος, Παρίσι 1969.
BON, A., *Le Péloponnèse byzantin jusqu'en 1204*, Παρίσι 1951.
JACOBY, D., "Phénomènes de démographie rurale à Byzance aux XIIIe, XIVe et XVe siècles" *Etudes rurales*, 5-6, 1962, σ.161-186.
JACOBY, D., *Le Féodalité en Grèce médiévale*, Παρίσι 1971.
JACOBY, D., *Société et démographie à Byzance et en Romanie latine*, Λονδίνο 1975.

- LOENERTZ, "Pour l'histoire du Péloponnèse au XIV siècle (1382-1404)", *Etudes byzantines*, τ. 1 (Βουκουρέστι 1944), σ. 152-196.
- LONGNON, J., "The Frankish States in Greece, 1204-1261", *A History of the Crusades II.*, ed. K. M. Setton, Πενσυλβανία 1962.
- LONGNON, J., *L'empire latin de Constantinople et la principauté de Morée*, Paris 1949.
- MILLET, G., "Inscriptions byzantines de Mistra", *Bulletin de correspondance hellénique*, τ. 23 (Παρίσι 1899), σ. 97-156.
- MİRMİROĞLU, VL., *Fatih Sultan Mehmet Han Hazretlerinin Devrine Ait Tarihi Vesikalar*, (Ιστορικά έγγραφα της εποχής του Σουλτάνου Μεχμέτ του Πορθητή), Κων/πολη 1945 .
- SETTON, K. M., "The Latins in Greece and the Aegean from the fourth Crusade to the End of the Middle Ages", *The Cambridge Medieval History C. IV*, Κέμπριτζ 1966, σ.388-430.
- THIRIET, F., *La Romanie vénitienne au moyen âge. Le développement et l'exploitation du domaine colonial vénitien (XIIe – XVe siècles)*, Παρίσι 1959.
- TOPPING, P., *Studies on Latin Greece A.D.1205-1715*, (Variorum) Λονδίνο 1978.
- ZAKYTHINOS, D. A., *Le Despotat grec de Morée*, τ.Ι-ΙΙ, Παρίσι 1932-1953.

1.5. Εργασίες με βάση τις Οθωμανικές Πηγές

- ALEKSANDROPOULOU, I. H, «Δύο Οθωμανικά Κατάστιχα του Μοριά (1460-1463)», *Πρακτικά του Α' Συνεδρίου Μεσσηνιακών Σπουδών (2-4 Δεκ. 1977)*, Αθήνα 1978, σ.399-407.
- ALEXANDER, J. C., *Toward a History of Post-Byzantine Greece: The Ottoman Kanunnames for the Greek Lands, circa 1500-circa 1600*, Αθήνα 1985.
- ASENOVA, P.- STOYKOV, R.- KATSORİ, T., "Selişni, liçni i familni imena ot severozapaden Pelopones prez sredata na XV vek", *Godišnik na Sofijskiya Universitet*, LXVIII, Σόφια 1977.
- ASENOVA, P., -STOYKOV, R., KATSORİ, T., "Oikonymes et anthroponymes du Péloponnèse vers la moitié du XVe siècle" *Actes du XVe congrès international des sciences onomastiques*, (Sofya 1972), Ι, Σόφια 1974, σ.69-72.
- BALTA, E., "Οι Κανουνναμέδες του Μοριά", *Ιστορ*, τεύχος 6 (1993) σ. 29-70.
- BELDÍCEANU, N.,- BELDÍCEANU-STEINHERR, I., "Recherches sur la Morée (1461-1512)" *Südost-Forschungen*, τ. XXXIX 1980, σ.17-74.
- _____, "Corinthe et sa région en 1461 d'après le registre TT 10", *Südost-Forschungen*, τόμος XLV (1986), σ. 37-61.

1.6. Εργασίες με βάση τις Βυζαντινές και Οθωμανικές Πηγές

- KAYAPINAR, L., *Osmanlı Klasik Dönemi Mora Tarihi (Ιστορία του Μοριά στην κλασική Οθωμανική εποχή)*, Πανεπιστήμιο Άγκυρας (Sosyal Bilimler Enstitüsü), Α δημοσίευτη διδακτορική διατριβή, 1999.
- KURAT, A. N., "Bizans'ın Son ve Osmanlıların İlk Tarihçileri, (Οι τελευταίοι ιστορικοί του Βυζαντίου και οι πρώτοι των Οθωμανών) *Türkiyat Mecmuası*, 3 (1935), σ. 185-206.
- NECİPOĞLU, N., *Byzantium Between the Ottomans and the Latins: A Study of Political Attitudes in the Late Palaiologan Period 1370-1460*, Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, α δημοσίευτη διδακτορική διατριβή , 1990.
- PANAYOTOPULOS, V., *Πληθυσμός και Οικισμοί της Πελοποννήσου 13ος-18ος Αιώνας*, Αθήνα 1985.
- SAVVIDES, A. G., "Notes on the Turkish Raids in the Mystras Area from c. 1360 to the Ottoman Conquest of 1460", *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών*, τεύχος 48 (1990-1991) σ. 45-51.

2. Η ιστορία της Καρύταινας ή του Λιονταριού στα χρόνια 1461-1574 σύμφωνα με τις Οθωμανικές πηγές

2.1 Η κατάκτηση της Πελοποννήσου και η επαρχία του Λιονταριού

Ξέρουμε ότι οι Οθωμανοί από το 1361 και μετά κατακτούν διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Το 1461 ολοκληρώνεται η κατάκτηση του Μοριά.² Αυτός ήταν ένας αιώνας με διάφορες εντάσεις. Οι περιοχές που είχαν κατακτηθεί θα έπρεπε να ενταχθούν και να προσαρμοστούν στην νέα Οθωμανική πραγματικότητα. Πάντως δεν κατέχουμε για την Πελοπόννησο κανένα λεπτομερειακό στοιχείο σχετικά με την εποχή πριν από την κατάκτηση όπως αυτό των Οθωμανικών κατάστιχων. Για αυτό είναι δύσκολο να διαπιστώσουμε τις αλλαγές στον οικονομικό και δημογραφικό τομέα που έχουν προκύψει λόγω των νέων κατακτήσεων. Μπορούμε να πούμε βάσει των γενικότερων πρακτικών και των κατάστιχων που έχουμε ότι μετά την κατάκτηση οι Οθωμανοί οργάνωσαν την περιοχή ως ένα ‘σαντζάκι’ με επικεφαλής έναν ‘σαντζάκμπεη’, ότι παρείχαν ‘τιμάρια’ σε τιμαριούχους, και ότι όλα αυτά καταγράφηκαν σε κατάστιχα. Αυτό σημαίνει ότι το σαντζάκι διαιρέθηκε σε επαρχίες (nahiye). Έτσι μπορούμε να πούμε ότι με την διαμόρφωση του σαντζακιού του Μοριά υπήρξε και η επαρχία (nahiye) του Λιονταριού. Δηλαδή η ιστορία του Λιονταριού ως μια επαρχία της Οθωμανικής εποχής ξεκινά από το 1461. Η επαρχία του Λιονταριού έχει αρχικά μια κεντρική πόλη και 54 χωριά όπως και ένα ‘συνοικισμό’ (mezra) και τα έσοδα αυτών των περιοχών διαθέτονται στον σαντζάκμπεη Elvanoğlu Sinan.³ Το υπόλοιπο των εσόδων, δηλαδή των δύο χωριών και ενός συνοικισμού διαθέτονται στον ‘σερασκέρη’ (πολέμαρχο) του Vunmiro και του Kirevukor, Ιμπραχίμ από την Άγκυρα (Ankaralı İbrahim).⁴

Η περιοχή η οποία σήμερα είναι γνωστή ως Αρκαδία, στα Οθωμανικά αρχεία τον 15^ο αιώνα καταγράφεται ως επαρχία του Λιονταριού και τον 16^ο αιώνα ως επαρχία της Καρύταινας. Στα Οθωμανικά αρχεία υπάρχει μια περιοχή που φέρει την ονομασία ‘Αρκαδία’ αλλά με αυτό νοείται η περιοχή που σήμερα είναι γνωστή ως Κυπαρισσία και δεν έχει καμιά σχέση με τις περιοχές που αναφέρονται σε αυτήν την εργασία.

Λόγω έλλειψης πηγών δεν μπορούμε να πούμε πολλά για το Λιοντάρι πριν την Οθωμανική κυριαρχία αλλά βλέπουμε βάσει των τριών κατάστιχων που παραθέτουμε παρακάτω ότι υπάρχει μια μεγάλη οικονομική και δημογραφική ανάπτυξη στην περιοχή. Τα κατάστιχα καλύπτουν περίπου εκατό χρόνια. Αυτά τα χρόνια χαρακτηρίζονται ως η περίοδος της επικράτησης του Οθωμανικού συστήματος διακυβέρνησης όπως και της ειρηνικής εποχής γνωστή και ως Pax Otomana. Μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι η οικονομική και δημογραφική βελτίωση είναι αποτέλεσμα αυτής της ‘ειρήνης’. Πρέπει επίσης να δούμε και τις επιπτώσεις πάνω στο Λιοντάρι της γενικής πληθυσμιακής αύξησης στο χώρο της Μεσογείου, όπως υποστηρίζεται από τον Braudel. Επίσης παρατηρούμε ότι ο πληθυσμός αποκτά μια πολυμορφία σχετικά με τον θρησκευτικό του χαρακτήρα. Μέρος του πληθυσμού εξισλαμίζεται όπως και τουρκικής καταγωγής πληθυσμός, αν και μικρός, εγκαθίσταται στην περιοχή. Πέρα από αυτά, μετά το 1492 οι Εβραίοι που καταφεύγουν στους Οθωμανούς, εγκαθίστανται σε διάφορες περιοχές της Αυτοκρατορίας και ειδικά στα Βαλκάνια. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι Εβραίοι εγκαθίστανται στο Μοριά μετά από αυτήν την εποχή. Ήδη παρατηρούμε Εβραίους για πρώτη φορά στα κατάστιχα της εποχής του Σελίμ Α’ (1512-1520).

² L. Kayapınar, “Yunanistan’da Osmanlı Hakimiyetinin Kurulması (1361-1461)”, *Türkler*, c. 9, σ. 187-195.

³ TT 10, σ. 101-124.

⁴ Βιβλιοθήκη Κύριλλος και Μεθόδιος, Σόφιας, κατάστιχο αριθμός 1/14662, σ. 83-85.

2.2 Η επαρχία του Λιονταριού το 1461

Τα παλαιότερα Οθωμανικά αρχεία σχετικά με το Λιοντάρι (Καρούταινα) είναι τα Κατάστιχα που βρίσκονται στο Πρωθυπουργικό Οθωμανικό Αρχείο στην Κων/πολη (İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi) με τον αριθμό TT10 όπως και το Κατάστιχο με αριθμό 1/14662 που βρίσκεται στην βιβλιοθήκη 'Κύριλλος και Μεθόδιος' της Σόφιας. Αυτά τα κατάστιχα είναι τα δυο μέρη του ίδιου κατάστιχου που βρίσκονται σε δυο διαφορετικές χώρες. Για αυτό σύμφωνα με αυτά τα κατάστιχα το Λιοντάρι εμφανίζεται να αποτελείται από ένα κέντρο (πόλη/επαρχία) και από 56 χωριά.

Στο Λιοντάρι υπάρχουν δύο συνοικίες (mahalle) που ονομάζονται Nikola Salamonu και Theodoris Karaca. Όλοι οι κάτοικοι αυτών των συνοικιών είναι Ρωμιοί και μόνο στην πρώτη συνοικία στο κάστρο του Λιονταριού βλέπουμε να υπάρχει ένας μουσουλμάνος. Στην πρώτη συνοικία υπάρχουν 113 χριστιανικά σπίτια (οικογένειες), 4 χήρες (bive) και ένας εργένης (mücerred). Στην δεύτερη συνοικία το σύνολο των κατοίκων είναι χριστιανοί και υπάρχουν 72 σπίτια και 14 χήρες. Συνολικά υπάρχουν 186 σπίτια, ένας εργένης και 18 χήρες. Τα έσοδα του κέντρου της πόλης, του Λιονταριού, φαίνεται να κατοχυρώνονται ως 'χας' στον στρατιωτικό διοικητή σαντζακιού (mirliva) Sinan Bey. Το σύνολο του φόρου των δύο συνοικιών είναι 31542 άσπρα. Το ότι υπάρχουν μουσουλμάνοι στρατιώτες στο κάστρο αλλά που δεν καταγράφονται στα κατάστιχα το καταλαβαίνουμε από το πρώην μοναστήρι στο κέντρο του Λιονταριού το οποίο στην απογραφή του 1461 έχει πλέον καταγραφεί ως τζαμί.⁵ Παρατηρούμε επίσης ότι ο ιμάμης του τεμένους ο Mevlana Muhiddin ημερησίως παίρνει 4 άσπρα για να ασκεί και τα καθήκοντα του καδί. Αυτό έχει σημασία επειδή μας δίνει την ευκαιρία να κατανοήσουμε πως οργανώνεται η δικαστική αρχή.

Το 1461 πέρα από το κέντρο του Λιονταριού υπάρχουν στην περιοχή και 56 χωριά. Οι κάτοικοι των 47 χωριών είναι αρβανίτες και των 9 είναι Ρωμιοί. Παρόλο που στην Οθωμανική αυτοκρατορία οι άνθρωποι συνήθως προσδιορίζονταν και καταγραφόνταν σύμφωνα με την θρησκεία τους, στα κατάστιχα του Μοριά, στα πρώτα κατάστιχα που καταγράφηκαν, βλέπουμε ότι οι κάτοικοι χαρακτηρίζονται πέρα από το θρήσκευμά τους και με την εθνική τους ταυτότητα με χαρακτηρισμούς όπως 'an cemaat-i Arnavudan' (από την κοινότητα των Αρβανιτών) και 'an cemaat-i Rumiyan' (από την κοινότητα των Ρωμιών). Αυτό θα πρέπει να εφαρμόστηκε για να τονιστεί η διαφορά του φόρου (ispençe) μεταξύ πιο φτωχών ορεινών χωριών των Αρβανιτών και των πιο εύπορων χωριών των Ρωμιών που ήταν πλησιέστερα στην θάλασσα και στις εύπορες πεδινές περιοχές. Βλέπουμε ότι από τους κατοίκους των ορεινών χωριών εισέπρατταν 20 άσπρα, ενώ 25 άσπρα από χωριά που είχαν μεγαλύτερα έσοδα. Στο πίνακα που ακολουθεί βλέπουμε τα χωριά της επαρχίας του Λιονταριού, την εθνική τους σύσταση και τον φόρο που πλήρωσαν, όπως αυτά καταγράφηκαν στο κατάστιχο του 1461.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΗ ΛΙΟΝΤΑΡΙΟΥ

Βιβλίο	Σελίδα	Όνομα Κατόχου Dirlik	Οικισμός	Σημερινό όνομα	Εθνικότητ.	Έσοδα
TT10	101	Hassa-i Sinan Bey bin Elvan, mirliva-i vilayet-i Mora	Nefs-i Leondar	Λιοντάρι	R	
TT10	101		Mahalle-i Nikola Salamonu		R	
TT10	102		Mahalle-i Teodoris Karaca		R	31542
TT10	104		Karye-i Maji		A	625
TT10	104		Karye-i Aya Yorgi	Αγ. Γεώργιος	R	
TT10	104		Mahalle-i Teodoris Simios		R	
TT10	105		Mahalle-i Yorgi Simios		R	31428
TT10	108		Karye-i Lonkanik	Λογγανικός	R	7220
TT10	109		Karye-i Guverenas		R	3222

⁵ TT 10, σ. 103.

TT10	109		Karye-i Koçıça		R	2747
TT10	110		Karye-i İksifya		A	506
TT10	110		Karye-i Yani Diyavoliçi	Διαβολίτσι	A	640
TT10	110		Karye-i Mimli		A	528
TT10	111		Karye-i Evzenati		A	458
TT10	111		Karye-i Aleksı Manesi	Μάωεσι = Ψηλή Βρύση	A	857
TT10	111		Karye-i Yorgi Maji		A	691
TT10	112		Karye-i Yani Lata ⁶	Λάτα	A	1418
TT10	112		Karye-i Nikola Makrişiya ⁷	Μακρίσια	A	534
TT10	112		Karye-i Mazi Plaşa		A	428
TT10	113		Karye-i Domanika Beluşi	Μπελούση ⁸	A	284
TT10	113		Karye-i Dimitri Maçuni ⁹	Ματζούνη	A	256
TT10	113		Karye-i Duka ¹⁰ Plaşa	Δούκα	A	240
TT10	113		Karye-i Mihal Manesi		A	475
TT10	113		Karye-i Mihal Zora		A	523
TT10	114		Karye-i Pavlo Doci		A	238
TT10	114		Karye-i Mangeşi Burlaşa ¹¹	Μπουρλάς	A	528
TT10	114		Karye-i Yorgi Muzaki	Μουζάκι = Περπατάρι	A	284
TT10	114		Karye-i Guļyamo Arkiropulo		A	658
TT10	115		Karye-i Teodoro Zupato	Ζουμπάτα	A	340
TT10	115		Karye-i İlyı Maji		A	214
TT10	115		Karye-i Lazaro Zupato		A	334
TT 10	115		Karye-i Petro Doriza	Δόριζα	A	770
TT 10	115		Karye-i Lala Diyavoliçi		A	577
TT10	116		Karye-i Zupano Buryalış		A	558
TT10	116		Karye-i Yani Jora		A	226
TT10	116		Karye-i Doskesi ¹²	Τόσκεσι	A	186
TT10	116		Karye-i İstoya Velomiri		A	175
TT10	116		Karye-i Yani Muzaki	Μουζάκι	A	511
TT10	117		Karye-i Nikola Sirgi	Σύρτζι=Σόρριζον	A	854
TT10	117		Karye-i Lazar Paloni		A	1087
TT10	117		Karye-i Yorgi Muzaki		A	412
TT10	117		Karye-i Andriya Pupuka	Μπούμπουκα	A	217
TT10	118		Karye-i Yani Kankadi		A	1280
TT10	118		Karye-i Lazaro Klisora		A	707
TT10	118		Karye-i Marti Çası	Τσάσι	A	381
TT10	118		Karye-i Kokno Marti		A	717
TT10	119		Karye-i Barbuçi		A	216
TT10	119		Karye-i Hersoviri Kozma		A	234
TT10	119		Karye-i Terma Aşpata		A	439
TT10	119		Karye-i Dima Rala		A	196
TT10	119		Karye-i Yani Dara	Δάρα	A	687

⁶ Χωριό με το όνομα Λάτα παρατηρείται και στην Ενετική καταγραφή του 1689. Βλ. **Β. Παναγιωτόπουλος**, *Πληθυσμός και Οικισμοί της Πελοποννήσου 13ος-18ος Αιώνας*, Αθήνα 1985, σ. 227.

⁷ **J. Georgakas-A. McDonald**, «Place Names of Southwest Peloponnesus», Register and Indexes, *Πελοποννησιακά*, VI (1968), σ. 186.

⁸ **J. Georgakas-A. McDonald**, «Place Names of Southwest Peloponnesus», Register and Indexes, *Πελοποννησιακά*, VI (1968), σ. 204.

⁹ **J. Georgakas-A. McDonald**, «Place Names of Southwest Peloponnesus», Register and Indexes, *Πελοποννησιακά*, VI (1968), σ. 190.

¹⁰ Βλ. **Β. Παναγιωτόπουλος**, *Πληθυσμός και Οικισμοί της Πελοποννήσου 13ος-18ος Αιώνας*, Αθήνα, 1985, σ.297.

¹¹ **J. Georgakas-A. McDonald**, «Place Names of Southwest Peloponnesus», Register and Indexes, *Πελοποννησιακά*, VI (1968), s. 209.

¹² Τώρα είναι οικισμός του χωριού Οιχαλία.

TT10	120		Karye-i Yorgi Manesi		A	126
TT10	120		Karye-i Gin Kondostavlo Manesi		A	836
TT10	120		Karye-i Lazaro Kuvela	Κουβέλια	A	683
TT10	120		Karye-i Veliza		A	1064
TT10	121		Karye-i Makrisa Ustruza	Στρούζα	A	705
TT10	121		Karye-i Dimiçana	Δημητσάνα	R	10447
TT10	123		Karye-i Kokora	Κοκκορα	R	881
TT10	124		Karye-i Çarnohlu		R	787
TT10	124		Mezraa-i Lorato Koçi Kunbitekra			
1/14662	84	Timar-ı İbrahim, Engürüs, an cemaat-i mehteran-i hayme, ser asker-i Vumiro ve Krevukor.	Karye-i Trepon		R	1477
1/14662	84		Karye-i Amuri		R	359
1/14662	84		Mezraa-i Veligoşti	Βελιγοστή	R	
	85		Karye-i Pavla	Παύλια	R	2609

Στο ελληνικό χωριό Ayo Yorgi βλέπουμε δύο γειτονιές, την Theodoris Siminos και την Yorgi Siminos όπως και ένα μοναστήρι. Στο χωριό υπάρχουν 226 σπίτια, 41 άγαμοι και 16 χήρες. Όσο και αν δεν αναφέρεται ότι το χωριό είναι ελληνικό αυτό γίνεται αντιληπτό από τα ονόματα όπως Yorgi Para Andropulo, Nikola Arhilorulos, τα οποία είναι χαρακτηριστικά. Πάντως υπάρχουν και σποραδικά ονόματα όπως Manesi και Vuçara τα οποία τα χρησιμοποιούν συνήθως οι Αρβανίτες. Αυτό το χωριό έρχεται πρώτο στην φορολογία με 31428 άσπρα μέσα σε όλα τα χωριά της επαρχίας του Λιονταριού. Τα άλλα Ρωμαίικα χωριά είναι τα εξής: το Lonkanik με 7220 άσπρα, 78 σπίτια, 4 άγαμους και 6 χήρες, το Guverenias με 29 σπίτια και 2 χήρες, το Κορίφα με 21 σπίτια, 2 άγαμους και 3 χήρες, η Δημητσάνα με 142 σπίτια, 31 άγαμους και 13 χήρες, η οποία έρχεται δεύτερη σε έσοδα μετά από το Ayo Yorgi με 10447 άσπρα, το Kokora με 9 σπίτια, το Çarnohlu με 10 σπίτια, το Trepon με 13 σπίτια, το Amuri με 3 σπίτια και το Pavla με 11 σπίτια και 9 άγαμους.

Τα υπόλοιπα χωριά της επαρχίας του Λιονταριού είναι Αρβανίτικα. Τα ονόματα των χωριών μάλλον προκύπτουν από τους προύχοντες του χωριού. Π.χ., τέτοια ονόματα είναι τα εξής: Aleksı Manesi, Nikola Makreşiye, Dominika Beluşi, Dimitri Maçuni, Duka Plaşa, Yani Muzaki, Theodoro Zupato, Marti Çası, Mangeşi Burlaş. Γενικά τα αρβανίτικα χωριά αριθμητικά αν και είναι πολυπληθέστερα, οικονομικά υστερούν σε σχέση με τα ρωμαίικα χωριά. Τα ρωμαίικα χωριά εξασφαλίζουν 92999 άσπρα από το συνολικό φόρο ο οποίος είναι 122902, ενώ τα αρβανίτικα χωριά μόνο 29903. Πληθυσμιακά στην επαρχία του Λιονταριού βλέπουμε 1053 σπίτια (οικογένειες) από τα οποία τα 718 είναι ρωμαίικα και τα 435 αρβανίτικα. Σε αυτούς τους αριθμούς πρέπει να προστεθούν και 58 άγαμοι και 47 χήρες από αρβανίτες, και 95 άγαμοι και 60 χήρες ρωμιοί.

2.3 Η Καρύταινα (Λιοντάρι) τα χρόνια 1512-1520.

Βλέπουμε ότι η περιοχή που ονομάζεται Λιοντάρι στα πρώτα κατάστιχα, στην εποχή του Σελίμ Α' (1512-1520) αποκαλείται Καρύταινα στα κατάστιχα που διατηρούνται στο Πρωθυπουργικό Οθωμανικό Αρχείο στην Κων/πολη.¹³ Σε αυτά τα αρχεία δεν υπάρχουν πλέον και οι εθνοτικοί χαρακτηρισμοί για τους αγρότες όπως άλλοτε. Για τους χριστιανούς χρησιμοποιείται ο όρος 'gebran' και για τους μουσουλμάνους ο όρος 'Müslim'. Πάντως κατά διαστήματα βλέπουμε να χρησιμοποιούνται όπως και στα πρώτα κατάστιχα όροι όπως 'an cemaat-i eflagan' για τους Βλάχους, 'Çingenegan' για τους Αθίγγανους και 'Yahudiyān' για

¹³ TT 80, σ. 396.

τους Εβραίους.¹⁴ Η Καρύταινα είναι ένα ‘ζεαμέτ’ (zeamet, δηλαδή μεγάλο τιμάριο, φέουδο) το οποίο το διαχειρίζεται ο Ahmet Bey, γιος του Faik Paşa. Σε αυτό το ζεαμέτ πέρα από το κέντρο της Καρύταινας υπάγονται και τα εξής χωριά: Mulaçi, Pavlo, İsplica, Akova, Aytos, Likur, Gavra, Bolyari, Kondovazena, Lavda, Mondriti, Sularis, Fenar, Lonkanik, Valtesinik, Ayo Nikola, Doryano, Ayo Doni, Megali Kerpini, Yani Muzaki, Andriça, Marti Koçi, Ayomoni και Gardiki.

Από το σύνολο των εσόδων του ζεαμέτ που ήταν 239422 άσπρα, ένα σεβαστό μέρος των 40968 άσπρων προερχόταν από το κέντρο της Καρύταινας.¹⁵ Αυτά τα έσοδα προέρχονται από τον φόρο ισπεντσέ (ispence) που αφορούσε τους Χριστιανούς, από το ‘resm-i çift’ που αντιστοιχούσε στο φόρο που πλήρωναν οι μουσουλμάνοι, και από φόρους που προερχόταν από έσοδα των δημητριακών όπως του σιταριού, του κριθαριού, του καλαμποκιού, από το σταφύλι, από το κρασί, και από την ζωοτροφία και μελισσοκομία, όπως και από τις λαϊκές αγορές. Αυτά τα έσοδα όσο και αν συσχετίζονται με το ‘κέντρο’ της Καρύταινας, το οποία χαρακτηρίζεται και ‘πόλη’ με τον όρο ‘Nefs’, απλώς σημαίνει ότι, σε αντίθεση με τις μέρες μας, εκείνη την εποχή η γεωργία και η κτηνοτροφία ήταν συνυφασμένη και με την εμπορία. Στο κέντρο της Καρύταινας έχουν εγγραφεί πρώτα οι μουσουλμάνοι, μετά οι χριστιανοί, μετά οι Αθίγγανοι και τελικά οι Εβραίοι. Οι μουσουλμάνοι αποτελούν 27 σπίτια και οι χριστιανοί 220 σπίτια, 32 άγαμοι και 9 χήρες. Επίσης υπάρχουν στο κέντρο της Καρύταινας δύο κοινότητες, η μία των Αθίγγανων και η άλλη των Εβραίων, η κάθε μία από 6 σπίτια. Δεν παρατηρούνται Εβραίοι και Αθίγγανοι εκτός της πόλης της Καρύταινας. Παρατηρούνται όμως μουσουλμάνοι, αν και λίγοι σε σχέση με τον πληθυσμό των χωριών, σε χωριά όπως Pavlo, İsplica, Akova, Mondriti, Fenar, Lonkanik, Andriça και Gardik. Ότι πολύ συχνά ως όνομα πατρός αυτών των μουσουλμάνων παρουσιάζεται το Abdullah μας κάνει να πιστεύουμε ότι αυτοί οι μουσουλμάνοι δεν είναι μουσουλμάνοι που ήρθαν από την Ανατολία αλλά μάλλον εξισλαμισθέντες εντόπιοι.¹⁶ Ο πληθυσμός όπως και τα έσοδα από τα χωριά που πρόσκεινται στην Καρύταινα και που φαίνονται στο βιβλίο με αριθμό 80 δίδονται παρακάτω. Όπως γίνεται κατανοητό και από τον πίνακα, στους 25 οικισμούς που υπάγονται στην Καρύταινα υπάρχουν 1634 σπίτια, 526 άγαμοι και 89 χήρες ως χριστιανοί, όπως και 62 σπίτια μουσουλμανικά, 6 Αθίγγανων και 6 Εβραίων. Όταν συγκρίνουμε αυτούς τους αριθμούς της Καρύταινας με τους αριθμούς του Λιονταριού του 1461, παρατηρούμε μια αύξηση 555 σπιτιών (οικογενειών) που αντιστοιχεί σε 48%. Σε αυτόν λογαριασμό ο αριθμός των σπιτιών θεωρήθηκε ως η βάση. Εάν θελήσουμε να υπολογίσουμε τα άτομα θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι το κάθε ‘σπίτι’ αποτελείται από 5 άτομα.. Σε αυτήν την περίπτωση ο πληθυσμός της Καρύταινας αντιστοιχεί σε 8540 άτομα, συν 526 άγαμους και 89 χήρες. Δηλαδή συνολικά 9155 άτομα.

Sıra	Βιβλίο	Φύλλο	Όνομα κατόχου του ‘Dirlik’	Όνομα χωριού	Σημερινό όνομα του χωριού.	Σπίτια (οικογένειες)	Άγαμοι	Χήρες	Σπίτια Μη-μουσουλμάνων.	Σπίτια Εβραίων	Έσοδα	Σύνολο εσόδων
1	80	396	Zeamet-i Karitena be- nam-ı Ahmed Bey bin Faik Paşa	Karitena	Καρύταινα	220	32	9	37	6	40968	
				Mulaçi	Μουλάτσι	4	5	1		5073		
				Pavlo	Παύλο	87	24	3	2	4185	60416	
2	80	401	Zeamet-i İsplica be- nam-ı Ali Ofçabolu, eşer.	İsplica	Σηλίτσα	198	26	19	20	29267	29627	

¹⁴ ΤΤ 80, σ. 398.

¹⁵ ΤΤ 80, σ. 399.

¹⁶ Οι εξισλαμισθέντες πολύ συχνά έπαιρναν το όνομα Αμπντουλλάχ.

3	80	405	Zeamet-i Akova be- nam-i Küçük Sinan Bey, miralay-ı liva-yı mezkur	Akova	Ακοβος	155	15	4	4		19220	
				Aytos	Αϊτός	7	4				919	
				Likur	Λικούρες	7	2				617	
				Gavra	Γαβριά	4	1				402	
				Bolyari	Μπουλιάρη	23	7				3010	
				Kondovazena	Κοντοβάζαινα	51	10	4			6091	
				Lavda	Λάβδα	21	8	4			2232	
				Mundriza	Μούντριζα	147	27	9	3		18362	
				Sularis	Σουλάριον	2					597	54369
4	80	412	Zeamet-i Fenar be- nam-i Katib Murat ve Ahmed bin Mehmed eşerler	Fenar	Φανάρι	128	139	4	2		25635	25635
5	80	414	Zeamet-i Longanik, be- nam-i Yusuf.....Ahmed	Longanik	Λογγανικός	132	31	3	1		19604	19604
6	80	417	Zeamet-i Valteşinik be- nam-i Hüdaverdi bin Suca Bey ve Ömer bin Ali eşerler, bir kısmı zeamet ve bir kısmı timar	Valteşinik	Βαλτεσινίκον	78	45	11			14794	
				Ayo Nikola	Άγιος Νικόλαος	5	4				578	
				Doriyano		77	24	5			7364	
				Ayo Doni		23	8				3080	25986
7	80	420	Zeamet-i Megali Kerpini be- nam-i Hüseyin ve Hamza eşerler	Megali Kerpini	Κερπινή	128	36	9			16639	
				Yanni Muzaki	Μουζάκι	12	3				1594	18231
8	80	423	Zeamet-i Andriça be- nam-i Şuca Bey eşer	Andriça	Αντρίτσα	112	72	2	3		16490	
				Marti Koçi	Κότση	13	3	2			2273	
				Ayomoni							428	19191
9	80	426	Zeamet-i Garnik be- nam-i Aydın Bey bin Ömer Bey	Gardiki	Γαρδικι							

2.4. Ο Δήμος (kaza) της Καρύταινας τα χρόνια 1566-1574

Το τελευταίο Οθωμανικό κατάστιχο που χρησιμοποιήσα βρίσκεται στο Πρωθυπουργικό Οθωμανικό Αρχείο στην Κων/πολη (İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi) και φέρει τον αριθμό 560. Αυτό το βιβλίο ανήκει στην εποχή του Σελίμ Β' (1566-1574) και από ότι ξέρω δεν έχει χρησιμοποιηθεί από κανένα ερευνητή με σκοπό να αποκομίσει στοιχεία για την Καρύταινα ή για την ιστορία της Πελοποννήσου. Οι πρώτες 197 σελίδες αυτού του βιβλίου το οποίο είναι αρκετά ογκώδες αφιερώνονται στην Καρύταινα. Η Καρύταινα πλέον εδώ ονομάζεται δήμος (kaza) και όχι επαρχία (nahiye). Πριν από το όνομα κάθε χωριού βλέπουμε να αναγράφεται 'tabi-i Karitena, δηλαδή 'υπάγεται στην Καρύταινα', κάτι που μας παρέχει την δυνατότητα να εκτιμήσουμε τα σύνορα του δήμου της Καρύταινας όπως και τα χωριά που τον απαρτίζουν.

Συνολικά 249 χωριά φαίνονται να είναι συνδεδεμένα με την Καρύταινα και αυτός ο αριθμός δεν καλύπτεται ούτε στην βενετσιάνικη απογραφή του 1700 αλλά ούτε και στην καταγραφή του 1829. Στα 248 χωριά κατοικούν Χριστιανοί οι οποίοι έχουν 7554 σπίτια (οικογένειες), 2037 mücerred, δηλαδή άγαμους ενήλικους, 182 σπίτια Μουσουλμάνων, 21 tuzcuyan, δηλαδή παραγωγούς αλατιού, και 48 baştina, δηλαδή ιδιοκτήτες (απόλυτα κύριοι) χωραφιών. Όταν αναγάγουμε αυτά τα στοιχεία σε άτομα φτάνουμε σε 40786 άτομα. Αυτός ο αριθμός είναι πολύ σημαντικός για την εποχή, δηλαδή για το χρόνια 1577-1574. Και αυτό επειδή αυτήν την εποχή είναι πολύ λίγοι οι οικισμοί που ξεπερνούν τις 30 χιλιάδες σε όλη την επικράτεια της αυτοκρατορίας. Πάντως τα έσοδα σε σχέση με περιοχές που έχουν περίπου τον ίδιο πληθυσμό είναι χαμηλά. Συνολικά η Καρύταινα πληρώνει ως φόρο 1113111 άσπρα. Και πάλι όμως όταν συγκρίνουμε αυτόν αριθμό με τα έσοδα άλλων περιοχών του Μοριά και

της Ελλάδας είναι και πάλι αρκετά υψηλός. Π.χ., το 1461 τα συνολικά έσοδα της Πελοποννήσου είναι 1109608, ενώ ο πληθυσμός περίπου 60000.

Σειρά	Αριθμ. Βιβλίου	Φύλλο	Χωριό	Σημερινό όνομα του χωριού	Σπίτια Μη-Μουσ.	Άγαμοι Μη-Μουσ.	Χήρες Μη-μουσ.	Başına	Σπίτια Μουσουλ.	Tuzeyan	Έσοδα
001	560	160	... nam-ı diğre İdrahi	Δυρράχι	29	1					1232
002	560	094di ? Nam-ı diğre Pirzeki		8	1					6029
003	560	090ipsari ?								3216
004	560	034ritre ?		10						3000
005	560	090 ?		18	4					3000
006	560	080	...aki ?		10	2					3212
007	560	147	Açioholos	Ατσίχολος	57	12					8500
008	560	060	Açohiri		6	2					1760
009	560	040	Agdani		5	1					2562
010	560	108	Agulinça								7168
011	560	169	Agulinça	Αγουλινίτσα	20	1					7162
012	560	050	Akna Apuya		64	14					4445
013	560	154	Akoba		49	12					15400
014	560	163	Akova	Άκοβος	311	82			27		43322
015	560	191	Akovoz		16	4					6800
016	560	170	Alupohori	Αλουποχώρι	7						2964
017	560	104	Andovati nam-ı diğre Mujika	Μουζικά	4						1035
018	560	088	Andria Renesi	Ρένεσι							269
019	560	149	Andriçena	Αντρίτσαϊνα	120	22			1		25300
020	560	173	Ania		13	6					1343
021	560	120	Antroplu	Αντρόπλου	17	1			6		2326
022	560	011	Argirokasri	Αργυρόκαστρον ή Μαγούλιανα	45	24					4251
023	560	178	Arkudorema	Αρκουδόρρεμα	118	33					11300
024	560	017	Arniça		149	56		1	8		18342
025	560	065	Artozino	Αρτοζίνος	132	39					10724
026	560	048	Arviça	Αρβίτσα	64	10					4869
027	560	137	Aspar Longa Eflegan	Λογγά	25	5					3395
028	560	051	Aspro Mezaraki	Μαζαράκι	5						3035
029	560	066	Astrata Potamya		20	2					4277
030	560	011	Aya Nikola Manastır	Άγιος Νικόλαος	6	2					1052
031	560	049	Aya Rosali		10	2					1130
032	560	071	Aya Yorgi	Άγιος Γεώργιος	15	5					1708
033	560	055	Ayo Nista		85	27					5905

034	560	077	Ayo Ratokoçi		17	3					2914
035	560	057	Ayo Višta Panaya		18	8					1626
036	560	115	Ayo Yorgi	Άγιος Γεώργιος	274	75		2	11		43106
037	560	122	Bala	Μπάλα	3	1					801
038	560	043	Barbuçi nam-ı diğer Floka Eflegan	Φλόκα	64	11					5991
039	560	096	Barci	Μπάρτζι	5	1					2558
040	560	133	Barçi Aloşani		4						520
041	560	070	Barkıça Menari		21	2					5396
042	560	038	Beleşi	Μπέλεσι	3						1393
043	560	181	Berbati	Μπερμπάτι	7	2					425
044	560	126	Biçi	Μπέτσι ή Αγιονέριον	6	1					2422
045	560	140	Biçi	Μπέτσι	9						2357
046	560	102	Boyda	Μποντιά	22	2					1669
047	560	175	Bornişa	Μπορσίνα ή Μπρουσίνα							700
048	560	046	Bradiça	Μπρατίτσα ή Παρνασσός	11	3					2695
049	560	107	Braila	Μπραϊλα	9	3			3		1009
050	560	141	Bugriyano		2						1945
051	560	099	Bukovina	Μπουκοβίνα ή Πελέκιον	1	1					590
052	560	114	Bukovina	Μπουκοβίνα	15	7					3626
053	560	142	Bura Ustopyana	Μπούρα ή Φαλαισία	49	14					8103
054	560	101	Caha	Τζάχα ή Χούνη	17	2					2675
055	560	123	Çakronozi		2						2064
056	560	080	Çali	Τσαλί	34	10			1		5646
057	560	039	Çapoga	Τσαπόγα ή Μαλλωτά	24	5			4		5026
058	560	141	Çaranişi		4						2095
059	560	102	Çarnokala		28	19					5244
060	560	069	Çuçura	Τσουτσουρας	14	1					1351
061	560	043	Davia	Δαβιά	6						1087
062	560	110	Davia	Δαβιά	32	6		5			6230
063	560	181	Dendrula	Δενδρούλια ή Γιαπαπί	3						375
064	560	132	Devaki		2						1306
065	560	061	Devrahi		155	45			2		14810
066	560	026	Dimiçana	Δημητσάνα	168	35		1	3		25500
067	560	152	Doliano	Δολιανά	42	6					5600
068	560	100	Doriato								
069	560	011	Doriyano		62	21					5028
070	560	092	Doriza	Δόριζα	11	2					1540
071	560	088	Dosovergi		1	1			1		1598
072	560	129	Draganu Eflegan	Δραγάνου	20	2					2000
073	560	098	Draina	Δραϊνα	44	20					5177
074	560	138	Dupniça								346
075	560	137	Duşa								416
076	560	093	Evzogor Draina		13	2					3000
077	560	057	Fenar	Φανάρι	135	31		1	7	21	25155
078	560	127	Fila Tandura		56	17					8550
079	560	082	Filino Hrakini nam-ı diğer Saşi		41	7					6036
080	560	078	Gardiki	Γαρδίκι ή Αναβρυτόν	23	12		1	13		12460

081	560	141	Gardisko		2	1					450
082	560	168	Gavrilos	Γαβρήλης	3	5					375
083			Girpeşi nam-ı diğەر	Γκρεµπενή							
	560	073	İstoyani		5	1					739
084	560	131	Golemi Maskari	Γκολέµι	26	6					4668
085	560	121	Graka	Γκρέκα	5	1					1511
086	560	108	Grebeniça	Γκρεµπενή							7039
087			Hayrettin Maneşi nam-ı diğەر	Μάνεσι							
	560	073	Kermi		9	2					1759
088	560	183	Hrisoviçi	Χρυσοβίτσι ή Στοβίτσι	131	57					16300
089	560	044	İkserokepini	Ξεροκερπινή	25	11					3959
090	560	074	İpsari Haymana	Ψάρι	59	11					5721
091	560	139	İskafidia	Σκαφιδιά	6	1					1706
092	560	113	İskala	Σκάλα	13	2					1952
093	560	139	İskiliva Petria	Σκλίβα	13	2					1529
094	560	171	İsklava	Σκληβα	12						2104
095	560	072	İsklaviça Draguman	Δραγουµάνον ή Κοτίλιον	40	7					4382
096	560	014	İspliça		160	27		13	6		23799
097	560	034	İstemniça	Στεµνίτσα ή Υψούς	194	65		2	2		25549
098	560	105	İştini Buga	Μπούγα	29	5					4183
099	560	129	İtilina Pikerni	Πικέρνη	2	2		2	2		4507
100	560	168	İtinov		29	12					2331
101	560	088	İzlatika	Ζουλάτικα ή Λετορράχη	22	9					5049
102	560	099	Kalamara	Καλαµαρά	2						377
103	560	057	Kalika	Καλικά	3						2036
104	560	038	Kalina	Καλλιάνι							473
105	560	125	Kalogeria	Κολόγερα	10	2					2005
106	560	170	Kania	Κανία	9						2169
107	560	132	Karneşi	Καρνέσι	11	3			1		1566
108	560	172	Karneşi	Καρνέσι							1400
109	560	174	Karutari								1017
110	560	036	Karyes	Καρνές	4						1328
111	560	179	Kastania Palihoria	Καστάνια	23	8					4300
112	560	113	Katona	Κατόνα	15	5			1		1907
113	560	092	Katona Renesi	Ρένεσι	13	3					2504
114	560	039	Kazneşi	Καζνέσι	2	1					1829
115	560	194	Kerasia	Κερασιά	15	2					985
116			Kifbedeti nam-ı diğەر	Μαρµαριά							
	560	054	Marmarya		12	4					2624
117	560	112	Kirbuka Renesi	Ρένεσι	17	3		2	1		4155
118	560	051	Kiriakoki								552
119	560	152	Kiryanişi Kantari	Καντάρι	18	10					2200
120	560	131	Koçinova		12	3					1933
121	560	103	Kokla	Κόκλα	14	1					3305
122	560	138	Kokla	Κόκλα	30	7					5024
123	560	014	Kondovazena	Κοντοβάζαινα	60	6					5400
124	560	064	Kosta Lopesi	Λόπεσι	44	15					4421
125	560	105	Koş Karuti		3	4					1520
126	560	151	Krana	Κράνα	46	5		2	8		8400
127	560	045	Kraniçi		16	3			2		3625
128	560	133	Kremişi Papa Angito		23	10					3000

129	560	042	Krestena	Κρέστενα	44	10					6113
130	560	111	Kriekuki Panaya	Κριεκούκι	5	4					375
131	560	154	Kritoskara		2	2					600
132	560	138	Kuklaniti		11	6					1307
133	560	041	Kukura	Κούκουρα	24	11					5076
134	560	133	Kurtik	Κούρτη	2	2					596
135	560	174	Kuşanit		16	1					2541
136	560	122	Kutaniti		11	1					1500
137	560	112	Kutela	Κούτελα							1200
138	560	048	Ladikoz	Λαδικό	12	1					1196
139	560	075	Langadia	Λαγκάδια	46	7					5878
140	560	034	Lazar Buga	Λαζαρο Μπούγα	11	1					1752
141	560	123	Lazar Draina	Δραΐνα ή Πευκί	10	5					2034
142	560	094	Lika Kratula		8	1					1803
143	560	038	Likoreşi	Λυκούρεσι	14						2331
144	560	094	Likureşi	Λικούρες							529
145	560	076	Liništena	Λινίστενα	67	21		1	3		6645
146	560	172	Lioz								375
147	560	097	Lopeşi	Λόπεσι	17						4052
148	560	045	Lopeşi	Λόπεσι	9	2					3000
149	560	127	Lozi Risva								524
150	560	021	Lukanik	Λογκανικός	232	108		6	7		30137
151	560	068	Lumi	Λούμι	21			1	1		7740
152	560	096	Lumi	Λούμι	2						323
153	560	104	Madi								446
154	560	052	Magulaiano	Μαγουλιανα	69	30					8271
155	560	091	Makrişa	Μακρύσι	28	5			1		3016
156	560	081	Maneşi	Μάνεσι	78	24					7979
157	560	181	Mara İspartino		24	15			1		3947
158	560	055	Marazaki		10	3			4		2247
159	560	020	Marti Koçi		6						2831
160	560	034	Masika								1227
161	560	095	Megali Katona Mazaraki	Μαζαράκη	4						3797
162	560	006	Megali Kerpini	Κερπινή	176	142			7		20206
163	560	054	Memaza		45	4					7425
164	560	123	Merdesa	Μέρτεζα	11	3					2718
165	560	136	Metaho		15	2					4171
166	560	100	Misa		4	1					617
167	560	028	Mitraki		17	1					2083
168	560	140	Mitrotoro		19	7					2057
169	560	175	Morain		24	4					2959
170	560	128	Moromoz Kantari	Καντάρι	7						1891
171	560	084	Moştiça	Μοστίτσι	67	5			1		7674
172	560	161	Mundriza	Μούωτριζα	96	34					18300
173	560	163	Murik Mazi	Μουρικί							1500
174	560	106	Nemniça	Νεμνίτσα	45	2			1		9059
175	560	085	Nikola Komosefa		20	9					3364
176	560	126	Nikşa Borişa		9	2					1293
177	560	053	Paliyotiç Eflegan		5	2					1008
178	560	019	Panaka Marmara	Μαρμαράς	4	3					2135
179	560	028	Panaya	Παναγία	125	28					18623
180	560	155	Panaya Trelakoz	Παναγία	13	5					3000
181	560	069	Papadati		5	1			1		2254

182	560	126	Pavli Graša	Παυλή	2						1432
183	560	031	Pavliya	Παύλια	76	40					14299
184	560	075	Pene								284
185	560	185	Perisor		291	58			13		35100
186	560	109	Petra Potamo	Ποταμιά	16	4					4629
187	560	180	Petradi	Πετριάδες							2000
188	560	173	Petrebardi		9	2			2		1589
189	560	176	Petrepoti		73	23			1		9900
190	560	053	Petrina	Πετρίνα	33	4					
191	560	089	Pladari		47	9					8916
192	560	192	Plakino İstafidiya	Σταφίδα	18	2					1400
193	560	037	Ploši		32	11					4369
194	560	073	Poçiça		6	1					3229
195	560	193	Podia nam-ı diđer Prilo Mujaki	Μουζάκι	32	6					3931
196	560	135	Podogora	Ποδογορά	49	18					7528
197	560	192	Poliano	Πολιανή	22	9					3000
198	560	101	Polimiti nam-ı diđer Ratboša		29	4			1		2359
199	560	106	Polosinora		14	6					3144
200	560	161	Polyadi		25	10					3800
201	560	067	Prevestina Raskado	Ρασκιαδά	24	5					2602
202	560	080	Profiti	Προφήτη	6						1214
203	560	175	Purkoçi		15	2					2200
204	560	120	Rahamitko		4						3324
205	560	047	Rahova		38	8					5019
206	560	094	Ramadi		9	4					1500
207	560	100	Rapsomati								966
208	560	123	Raynoviše		12	1					2106
209	560	097	Rumanus	Ρουμανού							442
210	560	087	Sarakini	Σαρακίσι	14	1					1514
211	560	100	Satirni nam-ı diđer Panaya	Παναγία							
212	560	085	Servu	Σέρβου	22	10					3162
213	560	108	Simokukeš		7						1910
214	560	072	Sofular	Σουφού					11		1562
215	560	136	Suli İskenum	Σούλι	21	1					3075
216	560	171	Suli Renesi	Ρένεσι							530
217	560	143	Topyana		12	2					1603
218	560	070	Tragovisti		13						2394
219	560	189	Tranivos		108	12		1	4		14200
220	560	144	Trestina	Τρέσταινα ή Μελισσοπέτρα	99	27					11200
221	560	194	Trikolona	Τρικολώνων ή Ψάρι	61	9					5600
222	560	127	Tula Sarandi		3	2					1193
223	560	144	Ustrota		36	4		2			3331
224	560	009	Valtešinik	Βαλτεσινίκον	39	33					12972
225	560	077	Varila	Βαρέλα	18	3					2965
226	560	061	Vatira		2						1240
227	560	156	Velimahi	Βελιμάχι	203	41			9		44068
228	560	134	Vervena	Βέρβαινα	26	8		2			12960
229	560	148	Verviça	Βερβίτσα	49	13					9222
230	560	143	Viklatorya								1546
231	560	095	Vitina	Βυτίνα	51	6					6124

232	560	125	Vitriniça	Βιτρινίτσα	21	2			1		2500
233	560	093	Vlaka	Βλάκα	5						3070
234	560	108	Vlaniça								
235	560	169	Vlaniça		19	1					
236	560	036	Vudorhi Pirgo	Πύργος	39	12			1		3269
237	560	020	Yaliya	Γιαλιές	4						650
238	560	086	Yani	Γιάνη	5			1	1		1491
239	560	122	Yanni Jula	Ζούλα	10	3					1500
240	560	121	Yanni Muzaki	Μουζάκι	12	3					2095
241	560	129	Yivniçe		23	2		2	1		
242	560	039	Yorgi Rafti	Γιώργη Ράφτη	30	10					3457
243	560	170	Zagaroti		4						1661
244	560	114	Zapaniçe		35	9					5327
245	560	111	Zarakova	Ζαράκοβα	20	3					2409
246	560	087	Zerava		23	5					4057
247	560	011	Zigovişti	Ζυγοβίτσι	22						2163
248	560	104	Zitişte		20	3					1963
249	560	107	Zubato	Ζουμπάτα	4						1260

Με βάση τα τρία κατάστιχα τα οποία διαμορφώθηκαν μέσα σε ένα περίπου αιώνα μεταξύ 1461 και 1574 βλέπουμε ότι στον δήμο (kaza) της Καρύταινας οι Χριστιανοί, οι Μουσουλμάνοι και οι Εβραίοι ζούσαν μαζί. Παρόλο που οι Μουσουλμάνοι αποτελούσαν την διοικούσα τάξη, το μεγάλο μέρος του στρατού που υπηρετούσε στα κάστρα και τους κατόχους των τιμαριών, περισσότερο από 90% του πληθυσμού ήταν Χριστιανοί. Οι Χριστιανοί ήταν Ρωμιοί, αλλά και Αρβανίτες και Βλάχοι. Αν και λίγοι βλέπουμε να υπάρχουν και Εβραίοι και Ατσίγγανοι.

Το 1461 στην Καρύταινα 5525 άτομα πλήρωναν 122902 άσπρα (akçe), ενώ μεταξύ του 1512-1520 9155 άτομα πλήρωναν 239422 άσπρα. Μεταξύ του 1566-1574 40786 άτομα εξασφαλίζουν έσοδα των 1113111 άσπρων. Αυτοί οι αριθμοί δείχνουν ότι ο πληθυσμός της Καρύταινας μέσα σε ένα περίπου αιώνα αυξήθηκε επτά φορές και τα έσοδα εννέα φορές. Αυτή η αύξηση είναι πολύ μεγαλύτερη από την αύξηση πληθυσμών και εσόδων που παρατηρείται τον 16^ο αιώνα στην περιοχή της Μεσογείου. Αυτή η ταχεία αλλαγή θα πρέπει να εκτιμηθεί μέσα στα πλαίσια της Pax Ottomana που εξασφαλίστηκε στο τελευταίο τέταρτο του 15^{ου} αιώνα και που επικράτησε μέχρι το 1685 σε ένα χώρο ο οποίος έζησε από την Τέταρτη Σταυροφορία του 1204 και μετά συνεχείς πολέμους και εσωτερικές συγκρούσεις.

(Μετάφραση : Ηρακλής Μήλλας)